

In dit interview geeft Hesder Hoekstra, directeur van KBS de Balkespringer, een inkijk in zijn kijk op onderwijskwaliteit en de manier waarop hij scholen binnen Stichting Noventa ondersteunt en aanstuurt.

“Kwaliteit begint bij mensen.” Zo bewaakt Noventa de onderwijskwaliteit van binnenuit

Hesder zit al meer dan tien jaar bij Noventa, langer dan welke andere directeur dan ook. Hij doet audits bij andere scholen en denkt mee op stichtingsniveau over onderwijskwaliteit. Van dichtbij heeft hij gezien hoe de organisatie veranderde en hoe de gesprekken over onderwijs steeds inhoudelijker werden. Genoeg ervaring om een scherp beeld te hebben van wat kwaliteit nu eigenlijk betekent. En dat beeld is genuanceerder dan menig dashboard doet vermoeden.

Tevredenheid is niet hetzelfde als kwaliteit

Iets wat hem al jaren bezighoudt is het onderscheid tussen kwaliteit en tevredenheid. In het onderwijs lopen die twee begrippen regelmatig door elkaar, maar ze zijn niet hetzelfde. Een hoge score op een tevredenheidsonderzoek zegt weinig over wat er daadwerkelijk in de klas gebeurt. Een school die bij elke gelegenheid meedoet aan festiviteiten en dat met hoge cijfers beloond krijgt, doet niet per se goed onderwijs. Hesder vergelijkt het met zijn eigen kinderen vroeger. "Als ik vroeg wat ze wilden eten, was het altijd patat of pannenkoeken. De tevredenheid was enorm. Maar ik weet dat de kwaliteit niet zo best was."

Die eerlijkheid bepaalt hoe hij naar zijn rol kijkt. Binnen Noventa bewaakt hij de onderwijskwaliteit op stichtingsniveau. Hij noemt het zelf graag zo: als er een lampje gaat branden op het dashboard, duikt hij niet zelf onder de motorkap. Dat doet het MT van de school. Maar hij ziet het lampje wel branden, en stelt de vragen die erbij horen.

Puzzelen met context

De vragen zijn niet altijd eenvoudig te beantwoorden. Een tegenvallende score kan jaren geleden zijn ontstaan. Als kinderen in groep 3 het lezen niet goed hebben meegekregen, sleept dat voort. En omgekeerd kan een school met mooie cijfers vooral profiteren van een sterke leerlingpopulatie, zonder dat er bijzonder goed onderwijs wordt gegeven. Hesder wil begrijpen wat een score werkelijk zegt. "Heb je een plausibele verklaring? Ben je er zelf al ingedoken?"

Preventief en planmatig

Hesder zit naast zijn werk bij Noventa ook bij de brandweer. Die wereld kleurt zijn denken. "Als wij daar staan met de rode auto, is er al iets misgegaan." Hij redeneert vanuit dezelfde logica als hij naar scholen kijkt. Een probleem dat al jaren sluimert, los je niet op met een snelle interventie. Daarom werkt Noventa planmatig, met een koers die niet bij elke tegenwind wijzigt. "Goed onderwijs is geen sprint." Die consistentie geeft scholen houvast. En als er dan toch een

lampje brandt, is de eerste stap niet ingrijpen maar vragen stellen, meedenken en vertrouwen geven aan de mensen die het dichtst bij de kinderen staan.

De ondergrens omhoog

Wat Noventa volgens Hesder onderscheidt, is dat scholen elkaar weten te vinden. De lijnen zijn kort, de expertise is dichtbij en er wordt gevraagd om hulp voordat het escaleert. "We durven elkaar gewoon snel om hulp te vragen." En het effect is zichtbaar: de ondergrens is omhoog gegaan. Scholen die vroeger lang konden doormodderen zonder dat iemand het zag, worden nu vroegtijdig gezien. Nieuwe directeuren die ergens tegenaan lopen, hoeven dat niet alleen op te lossen. Er is altijd iemand die meedenkt.